

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 1092

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 31 octombrie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 329 din 9 iulie 2024 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții	2-6
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
2.291. — Ordin al ministrului mediului, apelor și pădurilor privind modificarea anexelor nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului delegat pentru ape, păduri și piscicultură nr. 917/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și certificarea corpurilor de experți pentru evaluarea stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B, NTLH-014, și a Procedurii privind avizarea experților pentru evaluarea stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță C și D, NTLH-015	6-7
6.771. — Ordin al ministrului investițiilor și proiectelor europene pentru modificarea alineatului (2) al articolului 1 din anexa la Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 4.490/2024 privind aprobarea Instrucțiunilor pentru stabilirea mecanismului de justificare a sumelor rămase la dispoziția beneficiarilor, aferente proiectelor finanțate în cadrul Programului operațional regional 2014—2020, potrivit dispozițiilor art. III alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2024 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 204/2024	8

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 329**

din 9 iulie 2024

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Laura-Iuliana Scânteii	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ingrid-Alina Tudora	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Loredana Brezeanu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, excepție ridicată de Hymer Tunde Eniko în Dosarul nr. 1.243/117/2019 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 243D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, concretizată, spre exemplu, prin Decizia nr. 403 din 15 septembrie 2022.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea civilă nr. 560/CC din 8 noiembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 1.243/117/2019, **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată de Hymer Tunde Eniko într-o cauză având ca obiect soluționarea unei cereri prin care s-a solicitat instanței să constate refuzul nejustificat al autorității administrative de a emite autorizația de construire pentru un imobil și obligarea autorității la emiterea autorizației.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autoarea acesteia susține că dispozițiile art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 sunt neconstituționale în măsura în care termenul de intrare în legalitate este unul lăsat la aprecierea autorităților competente, iar soluția desființării unei construcții este absolută, aplicându-se în toate cazurile în care nu este respectat termenul pentru intrarea în legalitate. Apreciază că ambiguitatea textului cuprins în art. 28 din Legea nr. 50/1991 poate conduce la o interpretare în sensul acordării unei puteri discreționare organului administrativ competent să stabilească termenul pentru intrarea în legalitate. Sancțiunea pentru nerespectarea termenului de intrare în legalitate este demolarea construcțiilor, fără a exista o altă posibilitate de remediere în

situațiile în care acel imobil este domiciliul cetățeanului sau fără a i se da posibilitatea de a fi repus în termen pentru a intra în legalitate, în situația în care există motive bine întemeiate. În opinia autoarei excepției, dispozițiile art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 sunt neconstituționale în condițiile în care nu există instituit niciun criteriu cu privire la un termen minim sau maxim pentru a se realiza intrarea în legalitate sau criteriu/criterii de stabilire a vreunui termen de intrare în legalitate, care să prevadă în mod real timpul care este necesar pentru a se efectua de către contravenient intrarea în legalitate, având în vedere că pentru obținerea autorizației de construcție (în vederea intrării în legalitate) sunt necesare diverse avize și proiecte, iar termenele în care acestea sunt efectuate nu depind de persoana sancționată. Astfel, termenul pentru intrarea în legalitate lăsat la aprecierea organului administrativ care aplică sancțiunea este unul discreționar, ținând cont de lucrările efectuate. De asemenea, nu există mijloace procedurale care să permită instanței de judecată sau autorității publice locale să analizeze proporționalitatea sancțiunii demolării construcției raportat la afectarea vieții private a cetățeanului și nici posibilitatea de repunere în termen în situația în care cel sancționat a avut motive întemeiate pentru a nu putea efectua demersurile pentru intrarea în legalitate.

6. Raportat la cele mai sus menționate, învederează că prin jurisprudența sa cu privire la art. 28 din Legea nr. 50/1991 Curtea Constituțională a reținut că prin lege pot fi stabilite limitări, îngrădiri, fie în privința obiectului dreptului de proprietate, fie în privința unor atribute ale dreptului de proprietate, pentru apărarea intereselor sociale și economice, esențial fiind ca prin aceste restricții să nu fie anihilat complet dreptul de proprietate (a se vedea, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 19 din 8 aprilie 1993, Decizia nr. 199 din 14 aprilie 2005 sau Decizia nr. 1.491 din 18 noiembrie 2010). Autoarea excepției face trimitere și la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume la Hotărârea din 21 aprilie 2016, pronunțată în Cauza *Ivanova și Cherkeзов împotriva Bulgariei*, prin care Curtea europeană a decis că decizia de a demola singura casă a unei familii constituie o încălcare a articolului 8 din Convenția europeană a drepturilor omului privind dreptul la viața privată și viața de familie, în cazul în care decizia de demolare a casei va fi pusă în executare fără o revizuire adecvată a proporționalității în lumina circumstanțelor personale ale reclamantilor. Totodată, prin Hotărârea din 24 aprilie 2012, pronunțată în Cauza *Yordanova și alții împotriva Bulgariei*, Curtea europeană a stabilit că Bulgaria trebuie să își modifice legislația deoarece aceasta permite evacuări în orice condiții, ceea ce are drept consecință lăsarea pe stradă a unor persoane vulnerabile. Așadar, raportat la cele mai sus menționate, autoarea excepției apreciază că măsura desființării construcției este disproporționată în lipsa unor criterii suplimentare de apreciere a motivelor care o generează și nejustificată sub aspectul restrângerii exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți. Se mai arată că art. 28 din Legea nr. 50/1991 încalcă și principiul egalității în fața legii, deoarece cetățenilor li se acordă un termen de intrare în legalitate diferit, la unii mai scurt, la alții mai lung, fără a exista un criteriu de stabilire a acestui termen și fără ca

acesta să fie stabilit de persoane de specialitate, în speță — în construcții, pentru a identifica lucrările ce trebuie refăcute, complexitatea lor și termenul posibil de realizare a acestora. Astfel, prin termenul acordat pentru a se intra în legalitate ar trebui să se țină cont de toate procedurile ce trebuie îndeplinite și de faptul că durata lor nu depinde în totalitate de cetățeanul sancționat contravențional. Mai mult, în situația în care s-ar depăși termenul de intrare în legalitate, fără a exista culpa contravenientului, este necesar să existe posibilitatea de a se dovedi lipsa vinovăției acestuia și repunerea în termen de către autoritățile publice sau de către instanța de judecată.

7. În concluzie, autoarea excepției apreciază că dispozițiile de lege criticate conțin anumite omisiuni legislative și sunt lipsite de precizie și claritate, oferind astfel agentului constator posibilitatea să le interpreteze în mod eronat, discreționar și abuziv, ceea ce afectează accesul liber la justiție, egalitatea între cetățeni și viața privată a acestora.

8. **Tribunalul Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale** apreciază că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, întrucât legea nu instituie un termen pentru intrarea în legalitate, acesta fiind lăsat la îndemâna autorităților publice, fiind reglementat, în general, prin acte administrative. Consecințele nerespectării termenului sunt deosebit de grave, mai ales atunci când lucrările realizate privesc locuința sau domiciliul contravenienților, neîncadrarea în termenul acordat presupunând în mod automat desființarea lucrărilor. Instanța învederează că, în speță, așa cum se întâmplă de altfel în general, autoritatea administrativă nici nu a mai analizat pe fond documentația depusă de către reclamantă, deoarece aceasta a fost înaintată după expirarea celor 180 de zile prevăzute în procesul-verbal, acest termen fiind prevăzut în baza art. 59 din Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței nr. 839/2009 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții. Instanța apreciază însă că în contextul actual acest termen este insuficient pentru intrarea în legalitate, având în vedere procedura laborioasă de obținere a autorizației de construire. Prin urmare, în opinia instanței, teza finală a textului de lege criticat, cu referire la termenul de intrare în legalitate stabilit în procesul-verbal de constatare a contravenției, este neconstituțională atât timp cât expirarea unui termen, stabilit administrativ, și nu prin lege, conduce la desființarea lucrărilor, deși s-a dispus inițial intrarea în legalitate, producând consecințe drastice în privința protecției domiciliului și a patrimoniului reclamantei (autoare a excepției de neconstituționalitate).

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 sunt constituționale. În acest sens, arată că din economia prevederilor Legii nr. 50/1991 nu rezultă, în mod expres, posibilitatea emiterii unei autorizații pentru intrarea în legalitate prin care să poată fi „salvată” de la desființare o construcție efectuată fără autorizație ori cu încălcarea acesteia, legiuitorul stabilind doar că măsura desființării construcțiilor se aplică și în situația în care, la expirarea termenului de intrare în legalitate stabilit în procesul-verbal de constatare a contravenției, contravenientul nu a obținut autorizația necesară. De altfel, prin Ordinul ministrului lucrărilor publice, dezvoltării și administrației nr. 3.454/2019 a fost abrogat alin. (3) al art. 59 din normele metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței nr. 839/2009, fiind astfel eliminată din actul administrativ posibilitatea de a intra în

legalitate prin emiterea unei autorizații de construire, fiind menținute celelalte dispoziții ale art. 59 din normele metodologice mai sus menționate.

11. **Avocatul Poporului** apreciază că, în realitate, menținerea lucrărilor executate nelegal reprezintă un beneficiu al legii, care permite autorităților să manifeste clemență în asemenea situații, asigurându-se, în acest fel, ocrotirea interesului privat al contravenientului, atât timp cât prin aceasta nu se aduce atingere interesului public. Dată fiind această situație reglementată sumar atât la nivel legal, cât și la nivelul actelor administrative, în privința nereglementării unui termen legal pentru care se poate dispune oprirea executării lucrărilor sau, după caz, luarea măsurilor de încadrare a acestora în prevederile autorizației sau de desființare a lucrărilor executate fără autorizație ori cu nerespectarea prevederilor acesteia, **Avocatul Poporului** consideră că nu se poate pleca de la premisa că autoritățile publice locale cu atribuții în domeniu acționează în mod discreționar. În realitate, agentul constator care completează procesul-verbal de contravenție nu poate stabili în mod aleatoriu un asemenea termen, având în vedere că, potrivit normelor metodologice anterior menționate, menținerea sau desființarea construcțiilor realizate fără autorizație sau cu încălcarea prevederilor acesteia se realizează după o analiză a modului în care construcția corespunde reglementărilor din documentațiile de urbanism aprobate pentru zona de amplasament. Astfel, **Avocatul Poporului** apreciază că fiind firească lăsarea stabilirii termenului pentru intrarea în legalitate la aprecierea agentului constator, deoarece acesta este singurul care, în urma unei analize amănunțite din teren a stadiului construcției, a particularităților situației concrete, dar și a altor elemente ivite în cauza dată, poate dimensiona termenul în interiorul căruia contravenientul are posibilitatea de a intra în legalitate. Pentru aceste motive, **Avocatul Poporului** consideră că dispozițiile art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 nu contravin art. 16 din Constituție, deoarece se aplică în mod nediscriminatoriu, în mod egal, fără excepții sau privilegii, tuturor destinatarilor legii cuprinși în ipoteza normei legale criticate.

12. În ceea ce privește critica art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 în raport cu art. 21 alin. (3) din Constituție, nici aceasta nu poate fi reținută, iar prin Decizia nr. 336 din 17 martie 2009, Curtea Constituțională a statuat că procedura de constatare și sancționare a contravențiilor de către agentul constator reprezintă o etapă administrativă, aceasta fiind urmată de cea jurisdicțională, declanșată prin acțiunea judiciară a părții vătămate și în cadrul căreia ea își poate formula apărările și exercita garanțiile și drepturile procesuale specifice unui proces echitabil, pretinsele „abuzuri de drept” fiind supuse controlului de legalitate și temeinicie al instanței. Cu privire la norma cuprinsă în art. 26 alin. (1) din Constituție, **Avocatul Poporului** apreciază că aceasta nu are incidență în cauză.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 933 din 13 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare, care prevăd următoarele:

— Art. 28: „(1) Odată cu aplicarea amenzii pentru contravențiile prevăzute la art. 26 alin. (1) lit. a) și b) se dispune oprirea executării lucrărilor, precum și, după caz, luarea măsurilor de încadrare a acestora în prevederile autorizației sau de desființare a lucrărilor executate fără autorizație ori cu nerespectarea prevederilor acesteia, într-un termen stabilit în procesul-verbal de constatare a contravenției. [...]”

(3) Măsura desființării construcțiilor se aplică și în situația în care, la expirarea termenului de intrare în legalitate stabilit în procesul-verbal de constatare a contravenției, contravenientul nu a obținut autorizația necesară.”

16. Curtea observă că textul de lege criticat face trimitere la reglementarea cuprinsă în art. 26 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 50/1991, potrivit căreia „(1) Constituie contravenții următoarele fapte, dacă nu au fost săvârșite în astfel de condiții încât, potrivit legii, să fie considerate infracțiuni:

a) executarea sau desființarea, totală ori parțială, fără autorizație a lucrărilor prevăzute la art. 3, cu excepția celor menționate la lit. b), c), e) și g), de către investitor și executant;

b) executarea sau desființarea, cu nerespectarea prevederilor autorizației și a proiectului tehnic, a lucrărilor prevăzute la art. 3, cu excepția celor prevăzute la lit. b), c), e) și g), precum și continuarea executării lucrărilor autorizate fără solicitarea unei noi autorizații de construire în situațiile prevăzute la art. 7 alin. (15), de către investitor și executant;”

17. În opinia autoarei excepției, dispozițiile de lege criticate contravin normelor constituționale ale art. 1 alin. (5) în componenta referitoare la calitatea normei juridice, ale art. 16 referitor la egalitatea în drepturi, ale art. 21 alin. (3) privind dreptul părților la un proces echitabil și la soluționarea cauzelor într-un termen rezonabil și celor ale art. 26 alin. (1) care prevăd că autoritățile publice respectă și ocrotesc viața intimă, familială și privată. Se invocă, de asemenea, încălcarea prevederilor art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, referitor la dreptul la un proces echitabil, ale art. 8 și 13 din aceeași convenție, referitoare la dreptul la respectarea vieții private și de familie și dreptul la un recurs efectiv, ale art. 20 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene privind egalitatea în fața legii, precum și ale art. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, potrivit căreia „Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi”.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că reglementarea criticată din Legea nr. 50/1991 a mai constituit obiect al controlului de constituționalitate, în acest sens fiind, spre exemplu, Decizia nr. 403 din 15 septembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1083 din 9 noiembrie 2022, Decizia nr. 142 din 8 februarie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 312 din 6 mai 2011, sau Decizia nr. 1.491 din 18 noiembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 27 ianuarie 2011, prin care Curtea a statuat că reglementarea legală criticată este constituțională.

19. Curtea reține că în prezenta cauză autoarea acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 sunt neconstituționale în măsura în care termenul de intrare în legalitate este lăsat la aprecierea autorităților competente, iar soluția desființării unei construcții este absolută, aplicându-se în toate cazurile în care nu este respectat termenul pentru intrarea în legalitate. Apreciază că ambiguitatea textului cuprins în art. 28 din Legea nr. 50/1991 poate conduce la o interpretare în sensul acordării unei puteri discreționare organului administrativ competent să stabilească termenul pentru intrarea în legalitate.

20. Având în vedere criticile formulate, prin jurisprudența mai sus menționată, și anume Decizia nr. 403 din 15 septembrie 2022, paragrafele 15—24, Curtea a statuat, de principiu, că, în conformitate cu art. 44 din Constituție, prin lege pot fi stabilite anumite limite, îngrădiri, fie în privința obiectului dreptului de proprietate, fie în privința unor atribute ale dreptului de proprietate, pentru apărarea intereselor sociale și economice generale sau pentru apărarea drepturilor altor persoane, esențial fiind ca prin aceste restricții să nu se anihileze complet dreptul de proprietate. În acest context se încadrează și reglementările Legii nr. 50/1991 cu privire la obligația obținerii unor autorizații pentru executarea construcțiilor de către titularii dreptului de proprietate privată și, respectiv, la răspunderea și sancțiunile corespunzătoare în cazul nerespectării acestor obligații legale. Curtea a reținut că obligația obținerii autorizației de construcție are drept scop prevenirea consecințelor negative în cazul unor construcții necorespunzătoare, sancțiunea nerespectării acestei obligații — desființarea construcției — nefiind contrară prevederilor art. 44 din Constituție (a se vedea Decizia nr. 1.491 din 18 noiembrie 2010, precitată).

21. De asemenea, stabilind că, în măsura în care prin Legea nr. 50/1991 nu se dispune altfel, prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 410 din 25 iulie 2001, sunt aplicabile și în materia executării lucrărilor de construcții, Curtea a statuat că prevederile art. 35 alin. (3) din Legea nr. 50/1991 reprezintă o concretizare a principiului *specialia generalibus derogant*. Așa fiind, în ceea ce privește reglementarea contravențiilor la regimul executării lucrărilor de construcții, Curtea a subliniat că Legea nr. 50/1991 reprezintă o lege specială în raport cu Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, care reprezintă legea generală. Această concluzie rezultă în mod evident din prevederile art. 15 alin. (2) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 12 aprilie 2010, potrivit cărora caracterul special al unei reglementări se determină în funcție de obiectul acesteia, circumstanțiat la anumite categorii de situații, și de specificul soluțiilor legislative pe care le instituie. Ca atare, prin jurisprudența precitată, Curtea a reținut că principiul enunțat creează premisele instituirii, printr-o lege specială, a unui regim juridic diferit față de cel comun.

22. Curtea a reținut că art. 1 din Legea nr. 50/1991 consacră principiul de bază al acestui act normativ, și anume acela că executarea lucrărilor de construcții este permisă numai pe baza unei autorizații de construire sau de desființare, emisă în condițiile acestei legi, la solicitarea titularului unui drept real asupra unui imobil — teren și/sau construcții — identificat prin număr cadastral, în cazul în care legea nu dispune altfel. Raportat la situația de fapt din speță, Curtea observă că sancțiunea principală care se aplică pentru contravenția prevăzută la art. 26 alin. (1) lit. a) și b) din Legea nr. 50/1991 este amenda, fiind însă prevăzută și o sancțiune complementară specială, și anume cea stipulată de art. 28 alin. (1) din lege, respectiv oprirea executării lucrărilor, precum și, după caz, luarea măsurilor de încadrare a acestora în prevederile autorizației sau de desființare a lucrărilor executate fără autorizație ori cu nerespectarea prevederilor acesteia, într-un termen stabilit în procesul-verbal de constatare a contravenției. Astfel, în cazul constatării faptelor prevăzute de art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 50/1991, și anume executarea sau desființarea fără autorizație, agentul sancționator poate aplica și sancțiunea complementară prevăzută de art. 28 alin. (1) din lege, adică să dispună oprirea executării lucrărilor și desființarea lucrărilor executate fără autorizație într-un termen stabilit prin procesul-verbal (de regulă, între 1 și 6 luni, în funcție de situație). Potrivit art. 32 din Legea nr. 50/1991, în cazul în care persoanele

sanctionate contravențional au oprit executarea lucrărilor, dar nu s-au conformat în termen celor dispuse prin procesul-verbal de constatare și sancționare a contravenției, organul care a aplicat sancțiunea va sesiza instanțele judecătorești pentru a dispune, după caz, încadrarea lucrărilor în prevederile autorizației sau desființarea construcțiilor realizate nelegal. Art. 28 alin. (3) din Legea nr. 50/1991, criticat în speță, atestă faptul că în situația în care anterior, prin intermediul unui proces-verbal de constatare și sancționare a contravenției, s-a pus în vedere beneficiarului să intre în legalitate, dar acesta nu s-a conformat în termenul inserat în cuprinsul procesului-verbal, atunci se va dispune măsura desființării construcției.

23. Curtea a învederat că rațiunea legiuitorului atunci când a adoptat Legea nr. 50/1991 a fost aceea de a impune o disciplină severă în construcții, astfel că, atunci când se execută lucrări fără autorizație de construire sau cu nerespectarea autorizației de construire, să fie sancționați atât investitorul, cât și executantul, fiecare distinct pentru fapta lui, răspunderea contravențională fiind personală.

24. În ceea ce privește reglementarea contravențiilor la regulimul executării lucrărilor de construcții, Curtea a reținut că art. 35 din Legea nr. 50/1991, în ansamblul său, reglementează plângerea în materie contravențională în domeniul construcțiilor și prevede că împotriva procesului-verbal de constatare și sancționare a contravenției se poate face plângere în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării acestuia. Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, plângerea suspendă executarea sancțiunii amenzii, dar nu suspendă măsura de oprire a executării lucrărilor, dispusă odată cu aplicarea sancțiunii contravenționale, în condițiile art. 28 alin. (1) și ale art. 29 alin. (2) din Legea nr. 50/1991. De asemenea, plângerea nu suspendă măsura desființării, în condițiile art. 33 alin. (1) din lege, a lucrărilor de construcții executate fără autorizație pe terenuri aparținând domeniului public sau privat al județelor, municipiilor, orașelor sau comunelor ori a construcțiilor, lucrărilor și amenajărilor cu caracter provizoriu executate pe terenuri aparținând domeniului public sau privat al județelor, municipiilor, orașelor ori comunelor, al căror termen prevăzut prin autorizație este expirat, dispusă în condițiile art. 28 alin. (1) din Legea nr. 50/1991.

25. Prin prisma celor mai sus menționate, raportat la criticile formulate în speță, Curtea Constituțională observă că prin Decizia nr. 10 din 28 iunie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.033 din 29 octombrie 2021, paragrafele 59—61, instanța supremă a reținut că, întrucât situația juridică ilicită a luat naștere ca urmare a săvârșirii unei contravenții, în completarea prevederilor speciale ale Legii nr. 50/1991 se aplică cele de drept comun în materie, și anume cele ale Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, în acest sens fiind reglementarea cuprinsă în art. 35 alin. (3) din Legea nr. 50/1991. Din perspectiva dreptului contravențional comun, dacă în mod evident amenda stabilită prin procesul-verbal reprezintă sancțiunea contravențională principală, desființarea lucrărilor, respectiv încadrarea lucrărilor executate în prevederile autorizației de construire reprezintă sancțiuni contravenționale complementare [art. 5 alin. (3) lit. g) și alin. (4) din Ordonanța Guvernului nr. 2/2001, art. 28 alin. (1) din Legea nr. 50/1991].

26. Totodată, la paragrafele 108 și 109 din aceeași decizie, Înalta Curte de Casație și Justiție a menționat că, deși actualul cadru normativ în materia urbanismului și a regulimului juridic al construcțiilor este rezultatul unor intervenții legislative succesive în scopul disciplinării conduitei în domeniul executării lucrărilor de construire sau desființare a construcțiilor, ceea ce se dorește ca finalitate este „salvarea” construcțiilor autorizabile. Fără a nega pericolul social al faptelor de construire fără a obține în prealabil autorizațiile necesare, nu poate fi omis faptul că

viziunea legiuitorului a fost aceea de a încerca menținerea acestor construcții, în măsura în care întrunesc condițiile urbanistice de integrare în cadrul construit preexistent, precum și toate condiționările legale aplicabile. Înalta Curte de Casație și Justiție a menționat că ar fi contrară rațiunii reglementării ca simpla depășire a termenului stabilit în vederea intrării în legalitate să atragă desființarea construcțiilor.

27. Așa cum a reținut Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 10 din 28 iunie 2021, paragrafele 111—113, din interpretarea rațională și teleologică a art. 28 și a art. 32 alin. (1) din Legea nr. 50/1991 rezultă că verificarea legalității primează și că aceasta este posibilă și ulterior acestui termen, stabilit cu titlu de recomandare. Legiuitorul a înțeles să confere în mod expres posibilitatea ca și instanța de judecată să poată lua inclusiv decizia la care se referă art. 28 alin. (2) din Legea nr. 50/1991, evident, în condițiile în care autoritatea locală, prin raportare la planurile urbanistice și regulamentele aferente, refuză să dispună în sensul menținerii construcțiilor, ca manifestare de voință de natură a vătămă drepturile sau interesele legitime ale celui vizat. Așa fiind, prin decizia precitată, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit că în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 28 din Legea nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ipoteza în care partea nu a demarat sau nu a finalizat, în termenul acordat, procedura de intrare în legalitate, iar autoritatea nu a obținut o hotărâre de demolare a construcției, termenul stabilit în procesul-verbal de constatare a contravenției este unul de recomandare.

28. Un alt element în susținerea celor de mai sus poate fi desprins din considerentele Deciziei nr. 13 din 8 aprilie 2019, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 440 din 3 iunie 2019, paragrafele 89 și 90, în care s-a reținut că proprietarul terenului are posibilitatea să urmeze procedura Legii nr. 50/1991 pentru intrarea în legalitate cu privire la construcția realizată pe terenul său. Autorizația de construire poate fi emisă nu numai înainte de realizarea construcției, dar și ulterior, în procedura intrării în legalitate, prevăzută de art. 28 din Legea nr. 50/1991 și art. 59 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, aprobate prin Ordinul ministrului dezvoltării regionale și locuinței nr. 839/2009. După intrarea în legalitate, prin obținerea tuturor autorizațiilor prevăzute de legea specială, în temeiul procesului-verbal încheiat la terminarea lucrărilor, constructorul, proprietar al terenului, are posibilitatea să își intabuleze dreptul de proprietate asupra construcției.

29. Din perspectiva materiei analizate, Curtea Constituțională a reținut că în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, și anume Hotărârea din 21 aprilie 2016, pronunțată în Cauza *Ivanova și Cherkezov împotriva Bulgariei* (referitoare la plângerea cu privire la decizia de demolare a casei în care locuiesc reclamantii), s-a subliniat că ingerința statului este legală, deoarece are o bază clară în legislația internă relevantă și urmărește un scop legitim, acela de a asigura punerea în aplicare efectivă a cerinței ca orice clădire să poată fi construită doar autorizat, pentru prevenirea dezordinii publice. Curtea europeană a constatat că punerea în aplicare a deciziei de demolare nu ar încălca drepturile reclamantilor, în temeiul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, întrucât, deși demolarea casei ar reprezenta o ingerință în bunurile reclamantilor, decizia are o bază clară în temeiul dreptului intern și este în conformitate cu interesul general, urmând să asigure respectarea regulilor de construcție, mai mult chiar, întrucât respectiva casă a fost construită fără autorizație, decizia de demolare ar servi la descurajarea potențialelor acte de încălcare a legii ce ar putea

fi săvârșite de alte persoane. Așadar, având în vedere faptul că statul se bucură de o largă „marjă de apreciere” în alegerea mijloacelor de constrângere, s-a statuat că dreptul de proprietate al acestora nu poate să prevaleze asupra acestor considerații.

31. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

30. Așadar, Curtea constată că reglementarea criticată, contrar susținerilor autoarei excepției de neconstituționalitate, nu contravine principiului egalității în drepturi a cetățenilor și accesului liber la justiție și nici normei constituționale care consacră respectarea și ocrotirea vieții private a persoanei fizice.

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Hymer Tunde Eniko în Dosarul nr. 1.243/117/2019 al Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și constată că dispozițiile art. 28 alin. (1) și (3) din Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Cluj — Secția mixtă de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 iulie 2024.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Ingrid-Alina Tudora

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL MEDIULUI, APELOR ȘI PĂDURILOR

ORDIN

privind modificarea anexelor nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului delegat pentru ape, păduri și piscicultură nr. 917/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și certificarea corpurilor de experți pentru evaluarea stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B, NTLH-014, și a Procedurii privind avizarea experților pentru evaluarea stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță C și D, NTLH-015

Având în vedere Referatul de aprobare nr. DGA/169.864 din 10.10.2024 al Direcției generale ape, luând în considerare prevederile art. 1 alin. (3) și ale art. 2 lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 244/2000 privind siguranța barajelor, republicată, cu modificările ulterioare, precum și ale art. 6 pct. IV subpct. 74 din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 57 alin. (1), (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 13 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 43/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul mediului, apelor și pădurilor emite prezentul ordin.

Art. I. — Anexele nr. 1 și 2 la Ordinul ministrului delegat pentru ape, păduri și piscicultură nr. 917/2014 pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și certificarea corpurilor de experți pentru evaluarea stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță A și B, NTLH-014, și a Procedurii privind avizarea experților pentru evaluarea stării de siguranță în exploatare a barajelor încadrate în categoriile de importanță C și D, NTLH-015, publicat în Monitorul Oficial al

României, Partea I, nr. 835 din 17 noiembrie 2014, cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În anexa nr. 1, la articolul 6, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 6. — (1) Componenta comisiei de certificare este următoarea:

a) președinte — reprezentantul conducerii autorității publice centrale din domeniul apelor, care coordonează activitatea din acest domeniu;

b) vicepreședinte — reprezentantul conducerii direcției tehnice de specialitate din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor, care coordonează activitatea din domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice;

c) membri:

- (i) 2 reprezentanți ai direcției tehnice de specialitate din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor, care coordonează activitatea de management al apelor din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- (ii) un reprezentant din învățământul tehnic superior de specialitate;
- (iii) 2 reprezentanți ai Comitetului Național Român al Marilor Baraje — CROMB;

d) 2 membri supleanți, asigurând aceeași reprezentare cu cea menționată la lit. c), care îi înlocuiesc pe membrii comisiei care nu pot participa la ședințele de certificare;

e) un secretariat tehnic, asigurat de personalul direcției tehnice de specialitate cu atribuții în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor.”

2. În anexa nr. 1, la articolul 12, alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Comisia de contestații este formată din trei membri: doi reprezentanți ai unor asociații profesionale reprezentative pentru domeniul construcțiilor hidrotehnice și un reprezentant al învățământului superior tehnic de specialitate, care nu fac parte din comisia de certificare a experților, propuși de către direcția tehnică de specialitate cu atribuții în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor. Secretariatul comisiei de contestații este asigurat de direcția tehnică de specialitate cu atribuții în domeniul construcțiilor hidrotehnice din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor. Componenta nominală a comisiei de contestații se aprobă prin decizie a Comisiei Naționale pentru Siguranța Barajelor și Lucrărilor Hidrotehnice — CONSIB — Biroul operativ CONSIB.”

3. În anexa nr. 2, la articolul 5, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Art. 5. — (1) Componenta comisiei de avizare este următoarea:

a) președinte — reprezentantul conducerii autorității publice centrale din domeniul apelor, care coordonează activitatea din acest domeniu;

b) vicepreședinte — reprezentantul conducerii direcției tehnice de specialitate din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor, care coordonează activitatea din domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice;

c) membri:

- (i) 2 reprezentanți ai direcției tehnice de specialitate din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor, care coordonează activitatea de management al apelor din punct de vedere cantitativ și calitativ;
- (ii) un reprezentant din învățământul tehnic superior de specialitate;
- (iii) 2 reprezentanți ai Comitetului Național Român al Marilor Baraje — CROMB;

d) 2 membri supleanți, asigurând aceeași reprezentare cu cea menționată la lit. c), care îi înlocuiesc pe membrii comisiei care nu pot participa la ședințele de avizare;

e) un secretariat tehnic, asigurat de personalul direcției tehnice de specialitate cu atribuții în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor.”

4. În anexa nr. 2, la articolul 11, alineatul (7) va avea următorul cuprins:

„(7) Comisia de contestații este formată din trei reprezentanți ai unor asociații profesionale reprezentative pentru domeniul construcțiilor hidrotehnice, care nu fac parte din comisia de avizare a experților, propuși de către direcția tehnică de specialitate cu atribuții în domeniul siguranței construcțiilor hidrotehnice din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor. Secretariatul comisiei de contestații este asigurat de direcția tehnică de specialitate cu atribuții în domeniul construcțiilor hidrotehnice din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor. Componenta nominală a comisiei de contestații se aprobă prin decizie a Comisiei Naționale pentru Siguranța Barajelor și Lucrărilor Hidrotehnice — CONSIB — Biroul operativ CONSIB.”

Art. II. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul mediului, apelor și pădurilor,
Mircea Fechet

MINISTERUL INVESTIȚIILOR ȘI PROIECTELOR EUROPENE

ORDIN

pentru modificarea alineatului (2) al articolului 1 din anexa la Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 4.490/2024 privind aprobarea Instrucțiunilor pentru stabilirea mecanismului de justificare a sumelor rămase la dispoziția beneficiarilor, aferente proiectelor finanțate în cadrul Programului operațional regional 2014—2020, potrivit dispozițiilor art. III alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2024 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 204/2024

Văzând Referatul de aprobare al Direcției generale pentru dezvoltare regională, inovare și societate digitalizată nr. 76.136 din 31.10.2024, în temeiul art. III alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2024 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 204/2024, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 14 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 52/2018 privind organizarea și funcționarea Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul investițiilor și proiectelor europene emite prezentul ordin.

Art. I. — Alineatul (2) al articolului 1 din anexa la Ordinul ministrului investițiilor și proiectelor europene nr. 4.490/2024 privind aprobarea Instrucțiunilor pentru stabilirea mecanismului de justificare a sumelor rămase la dispoziția beneficiarilor, aferente proiectelor finanțate în cadrul Programului operațional regional 2014—2020, potrivit dispozițiilor art. III alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 31/2024 privind reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată cu modificări prin Legea nr. 204/2024, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1091 din 31 octombrie 2024, se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) După efectuarea plăților, beneficiarul transmite la Organismul intermediar (OI), prin intermediul aplicației MySMIS, modulul Comunicare, Declarația de justificare a valorii neutilizate a prefinanțării acordate până la data de 31 decembrie 2023 (*Declarația*), conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, dar nu mai târziu de data de 31 martie 2025.”

Art. II. — Direcția generală pentru dezvoltare regională, inovare și societate digitalizată, în calitate de Autoritate de management pentru Programul operațional regional 2014—2020, este responsabilă cu ducerea la îndeplinire a prezentului ordin.

Art. III. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul investițiilor și proiectelor europene,

Luminița Zezeanu,
secretar de stat

București, 31 octombrie 2024.

Nr. 6.771.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

